

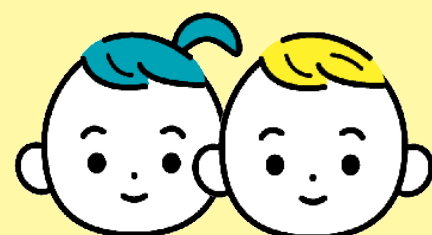
UZRAST I SEKSUALNO OBRAZOVANJE

UZRAST

INFORMACIJE

VEŠTINE

STAVOVI

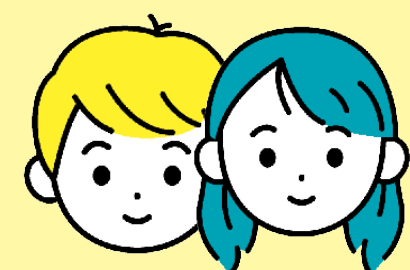

UZRAST 0-4

- Otkrivanje **sopstvenog tela** i sopstvenih genitalija
- Činjenica da je **uživanje u fizičkoj bliskosti** normalandeo svačijeg života
- Uživanje i zadovoljstvo prilikom dodirivanja sopstvenog tela
- Ako iskustvo/osećanje nije dobro, **ne mora se uvek prista na njega**

- Deca bi trebalo da imenuju **delove tela** (uključujući genitalije) i da prepoznaju telesne razlike
- Deca bi trebalo da počnu da prak kuju **higijenu** (da peru svaki deo tela)
- Deca bi trebalo da su u stanju da **izraze svoje potrebe i želje**
- Deca bi trebalo da **razlikuju dobra i loša iskustvana** svom telu (i da o tome pričaju!)

- Promovisanje pozi vne slike o svom telu i sebi: **dečije samopoštovanje**
- Učenje stava **"moje telo pripada meni"**
- Ubedite ih da budu svesni da je **dobro ako seobrate za pomoć**

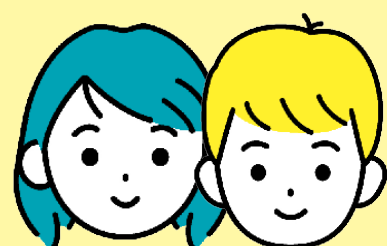

UZRAST 4-6

- **Telesne i razlike u razvoju** usled razlika u uzrastu
- Odgovarajuća **seksualna terminologija**
- Različite **porodične koncepcije**
- Zloupotreba: in mni delovi, ružne tajne, kao i da **odrasli prave greške i nisu uvek u pravu**

- Deca bi trebalo da **prepoznaju sopstvenu i potrebu drugih za privatnošću**
- Deca mogu da **razgovaraju o razlikama**
- Deca bi trebalo da **postavljaju pitanja o seksualnos**
- Ukoliko su u nekom problemu deca bi trebalo da se **obrate nekom (odraslom)** u koga imaju poverenja

- **Promovisanje poštovanja razlika:** neki ljudi imajubebe, neki nemaju; neki ljudi imaju dve mame; isl...
- Učenje stava da imaju **mogućnost izbora, oni sami odlučuju**
- Ubedite ih da **budu svesni rizika** (ali ih nemojte plaši)

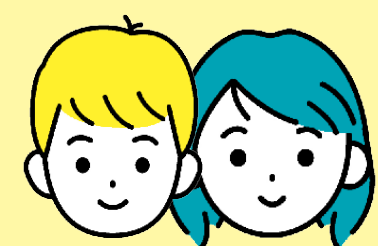

UZRAST 6-9

- Promene na telu, menstruacija, ejakulacija individualne varijacije u razvoju tokom vremena
- Biološke **razlike između muškaraca i žena** i rodni iden tet
- Ljubav, zaljubljenost, nežnost
- Seks u medijima (uključujući i Internet)
- Seksualno nasilje i agresija

- Deca bi trebalo da **istražuju svoje telo** i da brinu o njemu
- Deca mogu da se **susreću sa seksom u medijima**
- Deca bi trebalo da **traže pomoć** i informacije
- Deca bi trebalo da **razumeju šta znači "saglasnost"**

- promovisanje **prihvatanja nesigurnosti** koja nastaje iz sves o njihovom telu
- učenje razumevanja pojma **"prihvatljivog seksa"** (uz obos-tranu saglasnost, svojevajno, na jednakim osnovama, u okviru prihvatljive starosne dobi, u okviru prihvatljivog konteksta i uz samopoštovanje)

UZRAST 9-12

- Zadovoljstvo, masturbacija, orgazam

- Deca treba da razlikuju između seksualnosti u "stvar-nom životu" i u medijima

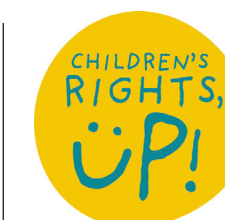
- Deca treba da koriste moderne medije (mobilne telefone, inter-net) i da budu svesna rizika i koristi povezanih sa ovim alatima
- Promovišite prihvatanje seksualnih prava za sebe i druge

Ova tabela je zasnovana na informacijama koje je objavila Svetska zdravstvena organizacija o seksualnom obrazovanju dece. Postoji i druga značajna informacija o odnosima intimnosti ili emocijama koje su takođe deo seksualnog obrazovanja. Više detalja se može pronaći na sledećim stranicama: World Health Organization, (2010). Who Regional ope for Europe and BZgA-Standards for Sexuality Education in Europe: A framework for policy makers, educational and health authorities and specialists. Cologne: Federal Centre for Health Education

Telefonski broj za prevenciju zlostavljanja dece za celu Evropu: **111 116**

Više informacija na: www.childrensrighsup.eu

This project has been funded with support from European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible of any use which may be made of information contained therein.

Co-funded by
the European Union